

PRIMA E

Συμμετοχή και αναψυχή
μέσω της εκπαίδευσης πολεμικών τεχνών χωρίς
αποκλεισμούς και της ηλεκτρονικής μάθησης

ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΩΝ
ΣΠΟΥΔΩΝ ΧΩΡΙΣ ΑΠΟΚΛΕΙΣΜΟΥΣ

ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑΚΗ ΔΙΑΔΙΚΑΣΪ
Α

Συγχρηματοδοτείται
από το πρόγραμμα
Erasmus+ της
Ευρωπαϊκής Ένωσης

Π ρ ι χ ό μ ν

Ε ί ρ ο ι ο υ έ ρ γ ο υ	3
Areadne Δια Βίου Μάθηση	3
Futuro Digitale	4
Πανεπιστήμιο Κύπρου	5
Euro-Net	6
Ikkaido Ltd	6
Ινστιτούτο Μελετών για την Κοινωνική Ένταξη, τη Διαφορετικότητα και τη Δέσμευση (INSIDE EU).....	7
Aux Couleurs du DEBA	8
Εισαγωγή	9
Καθοδηγητικές παραδοχές.....	10
Πρόγραμμα σπουδών χωρίς αποκλεισμούς	11
Ανθρώπινα δικαιώματα	11
Παραδοσιακός σχεδιασμός προγράμματος σπουδών	14
Σχεδιασμός χωρίς αποκλεισμούς και προσβάσιμος σχεδιασμός.....	15
Παράγοντες που μπορεί να δημιουργήσουν εμπόδια στην εκπαίδευση	18
PRIMAE Σχεδιασμός προγραμμάτων σπουδών χωρίς αποκλεισμούς	19
Πρόγραμμα μαθημάτων PRIMAE χωρίς αποκλεισμούς.....	23
Τεχνολογία χωρίς αποκλεισμούς	24
Περιεκτική γλώσσα	25
Inclusive by Design	25
Συμπέρασμα	27
Επικοινωνήστε μαζί μας	28

Πλήρες όνομα έργου:

Συμμετοχή και αναψυχή μέσω της εκπαίδευσης πολεμικών τεχνών και της ηλεκτρονικής μάθησης χωρίς αποκλεισμούς

Πρόγραμμα: Τίτλος: Erasmus+ Ακρωνύμιο: PRIMAE

Αριθμός έργου: 2019-1-UK01-KA204-061975

Έργο Έίροι

Areadne

Κέντρο

Δια

Βίου

Μάθη η

Το Κέντρο Δια Βίου Μάθησης Areadne είναι διαπιστευμένο Κέντρο Δια Βίου Μάθησης που προσφέρει διαδικτυακά και δια ζώσης μαθήματα κατάρτισης εκπαιδευτικών επιπέδου 5 και 7 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Επαγγελματικών Προσόντων στην Ευρώπη και πέραν αυτής. Το Areadne προσφέρει επίσης μαθήματα γενικής εκπαίδευσης σε ΤΠΕ, γλώσσες, υπηρεσίες φιλοξενίας, ομορφιά και χειροτεχνία. Η Areadne απασχολεί δέκα συμβούλους μάθησης, οι οποίοι κατέχουν ανώτερους μεταπτυχιακούς τίτλους σπουδών και πάνω από δέκα χρόνια εμπειρίας, εκπαιδεύοντας περίπου 100 εκπαιδευτικούς και 400 άλλους εκπαιδευόμενους από την Ελλάδα ετησίως. Η Areadne συνεργάζεται με σχολεία, πανεπιστήμια, εθνικές και διεθνείς εταιρείες και οργανισμούς κατάρτισης, μη κυβερνητικές οργανώσεις, εμπορικά επιμελητήρια, οργανώσεις εργοδοτών και εργαζομένων, τοπικές, εθνικές και διεθνείς εταιρείες, σχεδιάζοντας και υλοποιώντας

μετασχηματιστικές μαθησιακές παρεμβάσεις. Η Areadne ηγείται σήμερα μιας σύμπραξης KA2 Innovation για τους πρόσφυγες και την τέχνη.

Futuro Digitale

FuturoDigitale
Non-profit Association

Το Futuro Digitale είναι ένας μη κερδοσκοπικός οργανισμός που ιδρύθηκε στις 20 Φεβρουαρίου 2013 με βάση τα ιδανικά του προγράμματος Policoro της ιταλικής Διάσκεψης Επισκόπων. Το Futuro Digitale εργάζεται για την ενίσχυση των δεξιοτήτων των νέων μέσω έργων ΤΠΕ και συμμετοχής των νέων σε μικρές πόλεις. Η αποστολή τους υποστηρίζεται από ενθουσιώδεις εθελοντές και τοπικές κοινοτικές ομάδες νέων. Το Futuro Digitale πιστεύει ότι με συνέπεια και επαγγελματισμό μπορείς πραγματικά να δημιουργήσεις ευκαιρίες ανάπτυξης για τους νέους. Η Futuro Digitale συνεργάζεται με ιδρύματα, σχολεία και άλλες κοινωνικές οργανώσεις. Είναι διαπιστευμένο ως γραφείο απασχόλησης, κέντρο πληροφορικής και κέντρο διδασκαλίας της ιταλικής γλώσσας. Το Futuro Digitale διαθέτει ποικίλη τεχνογνωσία που εκφράζεται σε επιχειρηματικά σχέδια, σχέδια

κινητικότητας Erasmus και κοινωνική έρευνα.

Π ν ι ή μ ι ο Κ ύ ρ ο υ

Το Εργαστήριο Τεχνολογίας Λογισμικού και Τεχνολογιών Διαδικτύου (SEIT) επικεντρώνει τις ερευνητικές του δραστηριότητες στο Cloud Computing, στις αρχιτεκτονικές προσανατολισμένες στις υπηρεσίες, στις πλατφόρμες ενδιάμεσου λογισμικού Context-Aware και στην έξυπνη και κινητή πληροφορική. Το Εργαστήριο επικεντρώνεται στην ανάπτυξη δημιουργικών και βελτιωμένων μαθησιακών περιβαλλόντων με χρήση ΤΠΕ, πλατφορμών και εργαλείων για την εφαρμογή υπηρεσιών παρακολούθησης και υποστήριξης της υγείας, έξυπνων και εξατομικευμένων υπηρεσιών για ηλικιωμένους και υποστηρικτικών τεχνολογιών για άτομα με αναπηρίες. Το εργαστήριο ασκεί επίσης δραστηριότητες που σχετίζονται με την Τεχνολογικά Ενισχυμένη Μάθηση, το Ηλεκτρονικό Επιχειρείν, την Ηλεκτρονική Διακυβέρνηση και την ανάπτυξη περιβαλλόντων για την κοινωνική ένταξη των ηλικιωμένων, την ενεργό γήρανση και την ανεξάρτητη διαβίωση. Το SEIT συμμετείχε ενεργά σε 30 χρηματοδοτούμενα από την ΕΕ έργα και προσέλκυσε χρηματοδότηση άνω των 5 εκατ. ευρώ. Το Εργαστήριο απασχολεί σήμερα 10 άτομα προσωπικό, συμπεριλαμβανομένων 4 μεταδιδακτορικών επιστημόνων και 4 διδακτορικών ερευνητών, και έχει πρόσβαση σε εκτεταμένες εγκαταστάσεις υλικού και λογισμικού.

Euro-Net

Το EURO-NET είναι μια μη κερδοσκοπική ένωση που είναι μέλος ή συνδεδεμένο μέλος 57 διεθνών δίκτυα. Έχει υλοποιήσει περισσότερα από 340 ευρωπαϊκά έργα. Το EURO-NET επιλέχθηκε δύο φορές από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή στις πανευρωπαϊκές ομάδες εργασίας για τις αρμοδιότητές του και δημοσιεύτηκε 3 φορές για τις βέλτιστες πρακτικές του στον τομέα των μέσων ενημέρωσης και των επικοινωνιών.

Ikkaido Ltd

Η Ikkaido είναι ΜΚΟ με ειδικό συμβουλευτικό καθεστώς στα Ηνωμένα Έθνη, εγγεγραμμένη φιλανθρωπική οργάνωση, έχει υπογράψει τη Διακήρυξη της Μασσαλίας και είναι μέλος της UN Women. Η Ikkaido συμμετέχει στην ομάδα εργασίας για την ποικιλομορφία και την ενσωμάτωση του Οικουμενικού Συμφώνου των Ηνωμένων Εθνών για τους Στόχους Βιώσιμης Ανάπτυξης. Η Ikkaido χρησιμοποιεί μια προσέγγιση συστημικής σκέψης για να διαταράξει τον κοινωνικό αποκλεισμό και τη μη συμμετοχή και να δημιουργήσει καινοτόμες βιοψυχοκοινωνικές μεθοδολογίες χωρίς αποκλεισμούς για τη συναισθηματική, σωματική, συμπεριφορική και γνωστική

ανάπτυξη ατόμων με λιγότερες ευκαιρίες. Το Ikkaido προωθεί την ένταξη στις πολεμικές τέχνες ως "Ο Δρόμος" - ένα ταξίδι αυτογνωσίας.

Ινστιτούτο Μελέτων για την
Κοινωνική Ένταξη, η
Διοργάνωση και η Δέσμευση
(INSIDE EU)

Το INSIDE EU ιδρύθηκε στην Ιρλανδία από τον Dirk van der Merwe, έναν παραπληγικό χρήστη αναπηρικού αμαξιδίου, με σκοπό την παροχή ενδυναμωτικής σωματικής δραστηριότητας, εκπαίδευσης και απασχόλησης σε άτομα με λιγότερες ευκαιρίες, ιδίως σε άτομα με αναπηρία. Το Ινστιτούτο παρέχει εμπειρογνωμοσύνη στην ενδυνάμωση και την ένταξη ατόμων με λιγότερες ευκαιρίες, ιδίως ατόμων με αναπηρία, και παρέχει κατάρτιση σε εργαζόμενους σε θέματα νεολαίας, προπονητές, βοηθούς διδασκαλίας και εκπαιδευτικούς σε όλο το νησί της Ιρλανδίας και την Ευρώπη. Το INSIDE EU έχει μεγάλη εμπειρία στην ανάπτυξη εργαλείων ένταξης και προσαρμοσμένων και μεταβιβάσιμων γαμιφιών χωρίς αποκλεισμούς που μπορούν να χρησιμοποιηθούν για την

ανάπτυξη ατόμων με λιγότερες ευκαιρίες και για την εμπλοκή ατόμων με οποιαδήποτε ικανότητα ή αναπηρία, ώστε όλοι να μπορούν να συμμετέχουν μαζί στην ίδια δραστηριότητα.

Aux Couleurs du DEBA

Η Aux Couleurs du DEBA είναι μια ένωση με 15ετή πείρα σε ευρωπαϊκά προγράμματα, μη τυπική εκπαίδευση, διαπολιτισμικό διάλογο, ενεργό συμμετοχή των πολιτών και νέους με λιγότερες ευκαιρίες (NEETs), που εργάζεται στους τομείς της νεολαίας, της κατάρτισης και της εκπαίδευσης, της απασχόλησης και της κοινωνικής επιχειρηματικότητας και της ευρωπαϊκής κινητικότητας.

Εισαγωγή

Το PRIMAE είναι ένα έργο καινοτομίας Erasmus+ που στοχεύει στη δημιουργία προσβάσιμης ηλεκτρονικής μάθησης και προσόντων για άτομα με και χωρίς αναπηρία, ώστε να γίνουν προπονητές, δάσκαλοι, αξιολογητές, διαχειριστές ποιότητας (IQA) και δάσκαλοι πολεμικών τεχνών χωρίς αποκλεισμούς από το επίπεδο 2 και πάνω.

Ένα σημαντικό μέρος του PRIMAE είναι η ανάπτυξη ενός Προγράμματος Σπουδών χωρίς αποκλεισμούς, που παράγει προσβάσιμη εκπαίδευση για άτομα με και χωρίς αναπηρία που θέλουν να συμμετέχουν στην ένταξη στην αθλητική προπονητική, την εκπαίδευση προπονητών, την αξιολόγηση, την IQA και τη διδασκαλία.

Καθοδηγητικές παραδοχές

Η έννοια PRIMAE, όπως παρουσιάζεται στην πρόταση Erasmus+, βασίζεται σε ορισμένες αρχές. Οι αρχές αυτές, εάν εφαρμοστούν σωστά, θα συμβάλουν στη δημιουργία ενός διακριτού χαρακτήρα στους πόρους και τα προγράμματα PRIMAE. Περιλαμβάνουν

- Δέσμευση - όλα τα υλικά που αναπτύσσονται θα πρέπει να στοχεύουν στο να είναι όσο το δυνατόν πιο ελκυστικά, προσιτά και συναφή για τους δυνητικούς συμμετέχοντες.
- Περιεκτικότητα - Το PRIMAE είναι ένα πρόγραμμα που έχει δεσμευτεί για την προώθηση της ένταξης- ως εκ τούτου, θα πρέπει επίσης να ενσωματώνει την ένταξη σε κάθε πτυχή του.
- Με βάση τις ικανότητες - Για να είναι αποτελεσματική η PRIMAE θα υποστηρίξει την ανάπτυξη ενός ευρέος φάσματος γνώσεων, δεξιοτήτων, στάσεων και αξιών.
- Με επίκεντρο τον εκπαιδευόμενο - η έμφαση του προγράμματος δίνεται στη μάθηση και όχι στη διδασκαλία και στη μάθηση και όχι στην αξιολόγηση.
- Ενδυνάμωση - Η PRIMAE θα πρέπει να συμβάλει στην ενθάρρυνση της ευαισθητοποίησης, των συμπεριφορών και των στάσεων χωρίς αποκλεισμούς, ώστε οι συμμετέχοντες να γίνουν καλύτεροι ενεργοποιητές πολεμικών τεχνών χωρίς αποκλεισμούς, ηγέτες, προπονητές και καλύτεροι διδάσκοντες, αξιολογητές και ελεγκτές ποιότητας χωρίς αποκλεισμούς.

Σύμφωνα με την έκθεση βέλτιστων πρακτικών της PRIMAE, το πρόγραμμα σπουδών της PRIMAE έχει θέσει την ένταξη και την προσβασιμότητα στο επίκεντρο του σχεδιασμού του εκπαιδευτικού υλικού. Η PRIMAE εστιάζει στο πώς να εκπαιδεύσει καλύτερα τον εκπαιδευόμενο και να παρέχει μια εξατομικευμένη και ευέλικτη λύση ηλεκτρονικής μάθησης, η οποία προσαρμόζεται στις ανάγκες του εκπαιδευόμενου και δεν είναι διδακτική ή βασίζεται μόνο σε πτυχές της τεχνολογίας. Η PRIMAE προωθεί την κοινωνική ένταξη των ατόμων με αναπηρία και στοχεύει στη μείωση των εμποδίων και των διακρίσεων μέσω της χρήσης προσαρμογών και προσβάσιμης τεχνολογίας.

Πρόγραμμα σπουδών χωρίς αποκλεισμούς

Α ν θ ρ ώ ι ν ι κ ι ώ μ

Η Σύμβαση για τα Δικαιώματα των Ατόμων με Αναπηρία (CRPD), που έχει υπογραφεί από 175 χώρες, ορίζει ότι οι υπογράφωντες εξασφαλίζουν ένα εκπαιδευτικό σύστημα χωρίς αποκλεισμούς σε όλα τα επίπεδα και τη δια βίου μάθηση για τη διευκόλυνση:

- a. Η πλήρης ανάπτυξη του ανθρώπινου δυναμικού και του αισθήματος αξιοπρέπειας και αυτοεκτίμησης, καθώς και η ενίσχυση του σεβασμού των ανθρωπίνων δικαιωμάτων, των θεμελιωδών ελευθεριών και της ανθρώπινης ποικιλομορφίας,
- b. Η ανάπτυξη από τα άτομα με αναπηρία της προσωπικότητας, των ταλέντων και της δημιουργικότητάς τους, καθώς και των ψυχικών και σωματικών ικανοτήτων τους, στο μέγιστο δυνατό βαθμό,
- c. Να δοθεί η δυνατότητα στα άτομα με αναπηρία να συμμετέχουν αποτελεσματικά σε μια ελεύθερη κοινωνία.
και να διασφαλίσετε ότι:

- α) Τα άτομα με αναπηρία δεν αποκλείονται από το γενικό εκπαιδευτικό σύστημα λόγω αναπηρίας και ότι τα παιδιά με αναπηρία δεν αποκλείονται από τη δωρεάν και υποχρεωτική πρωτοβάθμια εκπαίδευση ή από τη δευτεροβάθμια εκπαίδευση λόγω αναπηρίας,
- β) Τα άτομα με αναπηρία μπορούν να έχουν πρόσβαση σε μια χωρίς αποκλεισμούς, ποιοτική και δωρεάν πρωτοβάθμια και δευτεροβάθμια εκπαίδευση σε ίση βάση με τους άλλους στις κοινότητες στις οποίες ζουν,
- γ) Παρέχεται εύλογη προσαρμογή στις απαιτήσεις του ατόμου,
- δ) Τα άτομα με αναπηρία λαμβάνουν την απαιτούμενη υποστήριξη, στο πλαίσιο του γενικού εκπαιδευτικού συστήματος, ώστε να διευκολύνεται η αποτελεσματική εκπαίδευσή τους,
- ε) Παρέχονται αποτελεσματικά μέτρα εξατομικευμένης υποστήριξης σε περιβάλλοντα που μεγιστοποιούν την ακαδημαϊκή και κοινωνική ανάπτυξη, σύμφωνα με τον στόχο της πλήρους ένταξης.

Με τη λήψη κατάλληλων μέτρων, συμπεριλαμβανομένων:

α) Διευκόλυνση της εκμάθησης της γραφής Braille, της εναλλακτικής γραφής, των επαυξητικών και εναλλακτικών τρόπων, μέσων και μορφών επικοινωνίας και των δεξιοτήτων προσανατολισμού και κινητικότητας και διευκόλυνση της υποστήριξης και καθοδήγησης από ομοτίμους,

β) Διευκόλυνση της εκμάθησης της νοηματικής γλώσσας και προώθηση της γλωσσικής ταυτότητας της κοινότητας των κωφών,

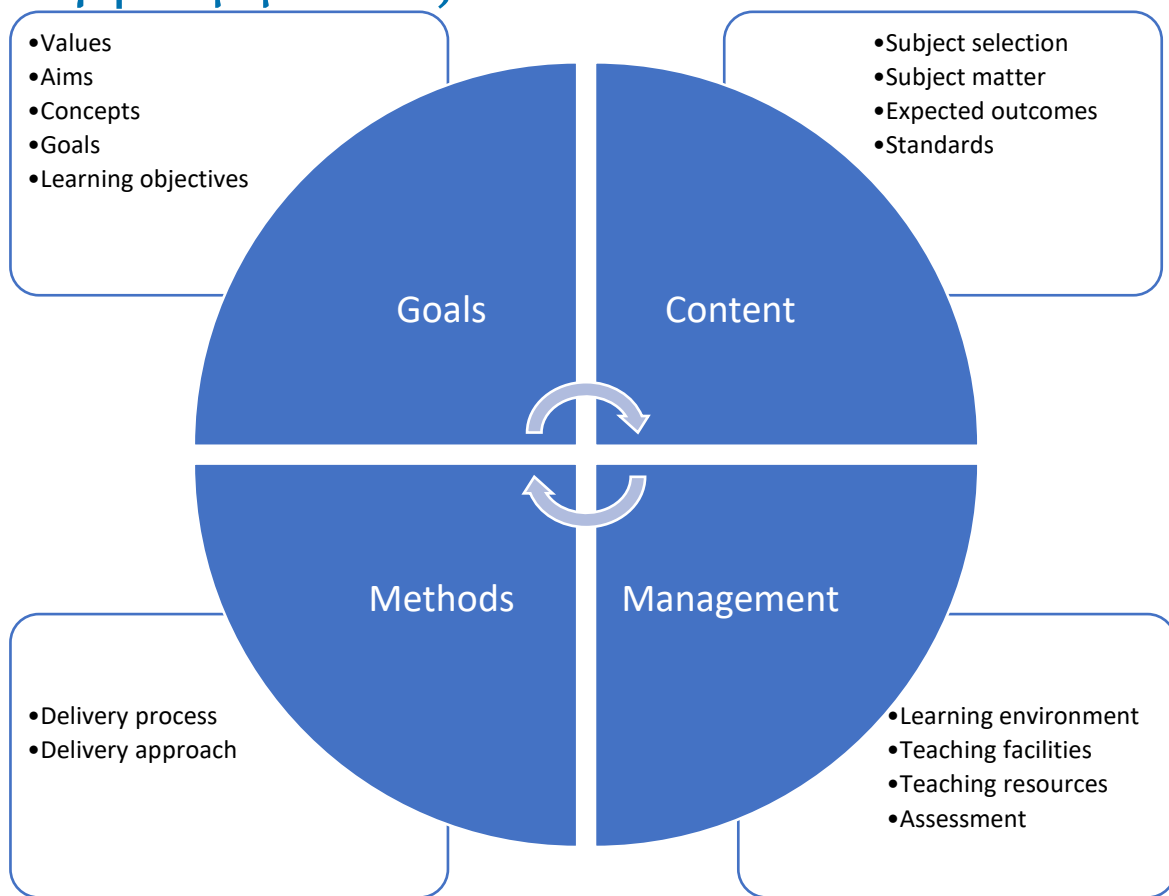
γ) Διασφάλιση ότι η εκπαίδευση των ατόμων, και ιδίως των παιδιών, που είναι τυφλοί, κωφοί ή κωφάλαλοι, παρέχεται στις καταλληλότερες γλώσσες και τρόπους και μέσα επικοινωνίας για το άτομο και σε περιβάλλοντα που μεγιστοποιούν την ακαδημαϊκή και κοινωνική ανάπτυξη.

δ) Απασχόληση εκπαιδευτικών, συμπεριλαμβανομένων των εκπαιδευτικών με αναπηρία, οι οποίοι έχουν τα προσόντα στη νοηματική γλώσσα και/ή στη γραφή Braille, και κατάρτιση επαγγελματιών και προσωπικού που εργάζονται σε όλες τις βαθμίδες της εκπαίδευσης. Η εν λόγω κατάρτιση περιλαμβάνει την ευαισθητοποίηση σε θέματα αναπηρίας και τη χρήση κατάλληλων επαυξητικών και εναλλακτικών τρόπων, μέσων και μορφών επικοινωνίας, εκπαιδευτικών τεχνικών και υλικών για την υποστήριξη των ατόμων με αναπηρία.

Οι οργανισμοί έχουν την ευθύνη να αίρουν τα εμπόδια στην εκπαίδευση για τα άτομα με αναπηρία ή κατάσταση υγείας και να λαμβάνουν εύλογα μέτρα για την αποφυγή ουσιαστικών μειονεκτημάτων που προκαλούνται από μια διάταξη, κριτήριο ή πρακτική, από τα φυσικά χαρακτηριστικά προσβασιμότητας ενός περιβάλλοντος ή από την απουσία βοηθητικών μέσων ή υπηρεσιών.

Οι εκπαιδευτικοί οργανισμοί έχουν την ευθύνη να λαμβάνουν θετικά μέτρα για να διασφαλίζουν ότι οι μαθητές με αναπηρία μπορούν να συμμετέχουν πλήρως στην εκπαίδευση που παρέχει το σχολείο και ότι μπορούν να απολαμβάνουν τα άλλα οφέλη, τις εγκαταστάσεις και τις υπηρεσίες που παρέχει το σχολείο στους μαθητές. Οι οργανισμοί μπορούν να ανταποκριθούν στην ευθύνη αυτή μέσω "εναλλακτικών ρυθμίσεων", "εύλογων προσαρμογών" ή "ειδικών εκτιμήσεων".

Προϊκός χι μός ρογράμμ ος ου ών

χήμ 1: Δι ά ις νός ρογράμμ ος ου ών (βλ. Μα άk, Janík & Švec 2008)

χ ι μός χωρίς ο κ λ ι μούς κ ι ρ ο β ά ι μ ο ς χ ι μός

Οι δύο βασικοί τρόποι επίλυσης των προβλημάτων ένταξης στο σχεδιασμό της εκπαίδευσης είναι ο προσβάσιμος σχεδιασμός του προγράμματος σπουδών και ο σχεδιασμός του προγράμματος σπουδών χωρίς αποκλεισμούς.

Ο σχεδιασμός χωρίς αποκλεισμούς και ο προσβάσιμος σχεδιασμός αναγνωρίζουν ότι η αναπηρία εμφανίζεται στη διεπαφή όπου οι άνθρωποι και η εκπαίδευση αλληλεπιδρούν.

Η προσβασιμότητα είναι ένα από τα πρωταρχικά αποτελέσματα ενός αποτελεσματικού σχεδιασμού προγράμματος σπουδών χωρίς αποκλεισμούς. Η προσβασιμότητα από μόνη της θα μπορούσε να αποκλείσει μεγάλο αριθμό ατόμων που δεν έχουν αναπηρία, αλλά μπορεί να έχουν προβλήματα πρόσβασης στην εκπαίδευση λόγω των ιδιαίτερων συνθηκών του ιστορικού τους. Ο σχεδιασμός προγραμμάτων σπουδών χωρίς αποκλεισμούς ανταποκρίνεται σε αυτές τις διαφορετικές ανάγκες, συμπεριλαμβανομένης της αναπηρίας, και στοχεύει στην αντιμετώπισή τους.

Ο προσβάσιμος σχεδιασμός μπορεί να παρέχει πληροφορίες με τρόπο που να βοηθά τα κωφά ή βαρήκοα άτομα. Ωστόσο, ο προσβάσιμος σχεδιασμός δεν θα λάμβανε υπόψη το περιβάλλον, όταν ένα άτομο δεν μπορεί να ακούσει λόγω θορύβου στο περιβάλλον του ή λόγω προσωρινής αναπηρίας, όπως μια μόλυνση του αυτιού. και πιθανότατα δεν θα λάμβανε ποτέ υπόψη τον μετακινούμενο στη διαδικασία σχεδιασμού του.

Ο προσβάσιμος σχεδιασμός επικεντρώνεται στο αποτέλεσμα ή το τελικό αποτέλεσμα ενός σχεδιαστικού έργου. Στο διαδίκτυο, για παράδειγμα, ο προσβάσιμος σχεδιασμός βασίζεται στις ακόλουθες συστάσεις:

- Οδηγίες προσβασιμότητας περιεχομένου ιστού
- Οδηγίες προσβασιμότητας εργαλείων συγγραφής
- Οδηγίες προσβασιμότητας του πράκτορα χρήστη
- Προσβάσιμες πλούσιες εφαρμογές Διαδικτύου

Οι συστάσεις αυτές διασφαλίζουν ότι τα άτομα με αναπηρία μπορούν να έχουν αποτελεσματική πρόσβαση σε ιστότοπους και άλλα ψηφιακά προϊόντα.

Ο σχεδιασμός χωρίς αποκλεισμούς εξετάζει την ποικιλομορφία των εμπειριών που μπορεί να αποκλείουν ένα άτομο από την αποτελεσματική χρήση μιας διεπαφής. Η διαδικασία μπορεί να ξεκινήσει με τα άτομα που αποκλείονται από ένα θέμα και στη συνέχεια να εξετάσει τους άλλους τύπους ατόμων που θα μπορούσαν να επωφεληθούν από τις ίδιες λύσεις.

Ο σχεδιασμός χωρίς αποκλεισμούς αναγνωρίζει ότι αυτό που λειτουργεί για τα άτομα με αναπηρία είναι επίσης πιθανό να βελτιώσει τη μάθηση για άτομα με διαφορετικό υπόβαθρο που αντιμετωπίζουν διαφορετικά εμπόδια στη μάθησή τους. Ένα βασικό στοιχείο της μεθοδολογίας του συμπεριληπτικού σχεδιασμού αναγνωρίζει ότι ο αποκλεισμός μπορεί να συμβεί σε οποιονδήποτε ανάλογα με τις ιδιαίτερες περιστάσεις του.

Ένα πρόγραμμα σπουδών χωρίς αποκλεισμούς ορίζεται ως "που περιλαμβάνει το σχεδιασμό, το σχεδιασμό και την αξιολόγηση των προγραμμάτων, μαθημάτων και ενοτήτων όχι μόνο όσον αφορά τα μαθησιακά αποτελέσματα, το περιεχόμενο, την παιδαγωγική και την αξιολόγηση, αλλά και τους τρόπους με τους οποίους εμπλέκουν και περιλαμβάνουν τις ανάγκες, τα ενδιαφέροντα και τις προσδοκίες όλων των φοιτητών" (Hockings 2010a). Ο σχεδιασμός προγραμμάτων σπουδών χωρίς αποκλεισμούς ευθυγραμμίζεται με την προσβασιμότητα και επέτρεψε την ανάπτυξη ενός προγράμματος σπουδών που θα μπορούσε να χρησιμοποιηθεί από ένα ευρύ φάσμα ανθρώπων.

Μαζί, ο προσβάσιμος σχεδιασμός του προγράμματος σπουδών και ο σχεδιασμός του προγράμματος σπουδών χωρίς αποκλεισμούς μπορούν να άρουν αποτελεσματικά ορισμένα από τα εμπόδια στην εκπαίδευση. Χρησιμοποιώντας μια μεθοδολογία σχεδιασμού προγραμμάτων σπουδών χωρίς αποκλεισμούς και προσεγγίσεις συστημικής σκέψης, μια ομάδα σχεδιαστών της PRIMAE με νευρολογικές διαφορές δημιούργησε ένα πρόγραμμα σπουδών χωρίς αποκλεισμούς που είναι όσο το δυνατόν πιο προσβάσιμο σε όσο το δυνατόν περισσότερους ανθρώπους.

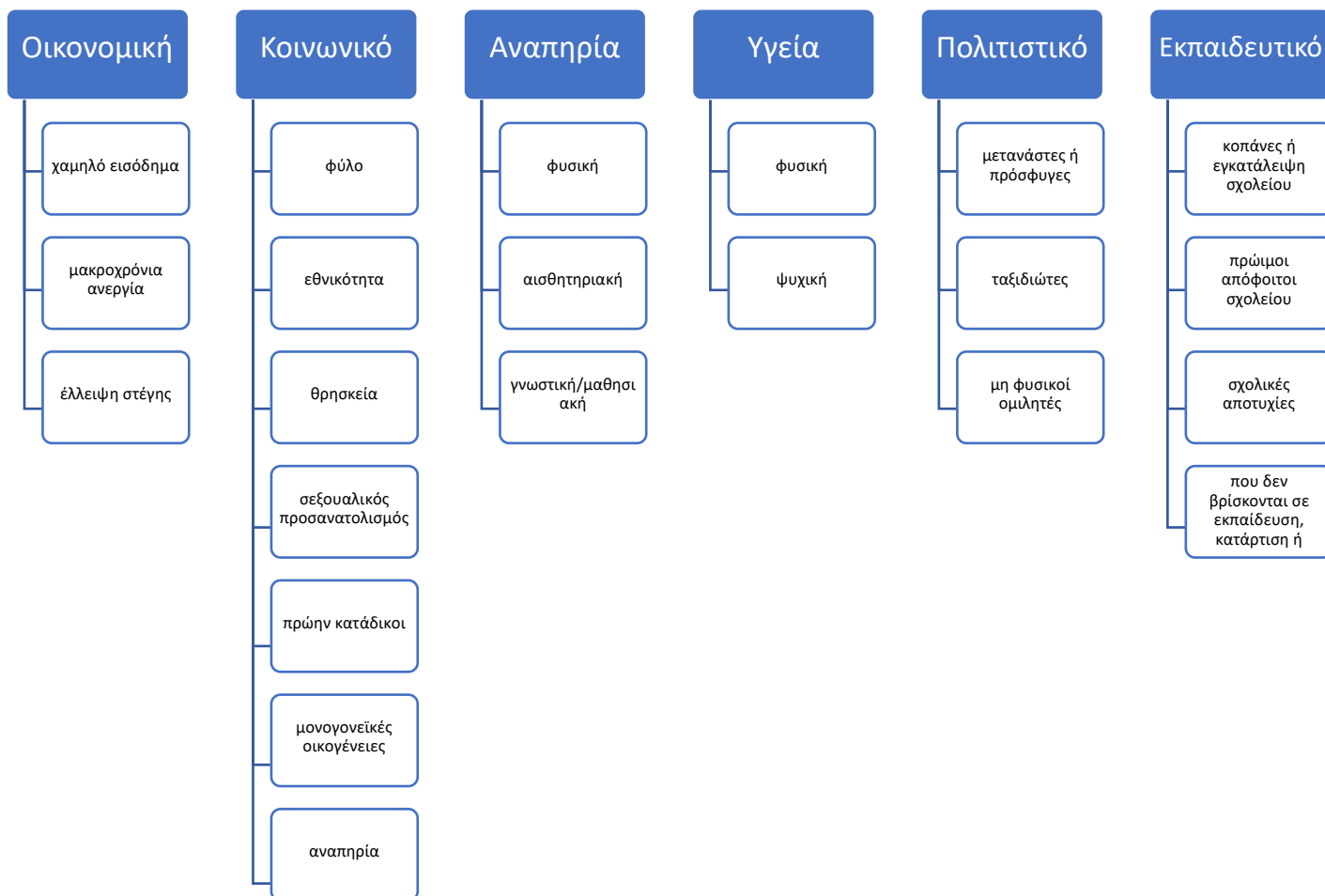
Οι σχεδιαστές του PRIMAE ήταν μια ομάδα ανθρώπων που είχαν βρει τρόπους να προσαρμοστούν στα ζητήματα που αντιμετώπιζαν στην εκπαίδευσή τους.

Η ανάπτυξη του Προγράμματος Σπουδών PRIMAE χωρίς αποκλεισμούς

ξεκίνησε με τον εντοπισμό καταστάσεων όπου οι άνθρωποι αποκλείονταν

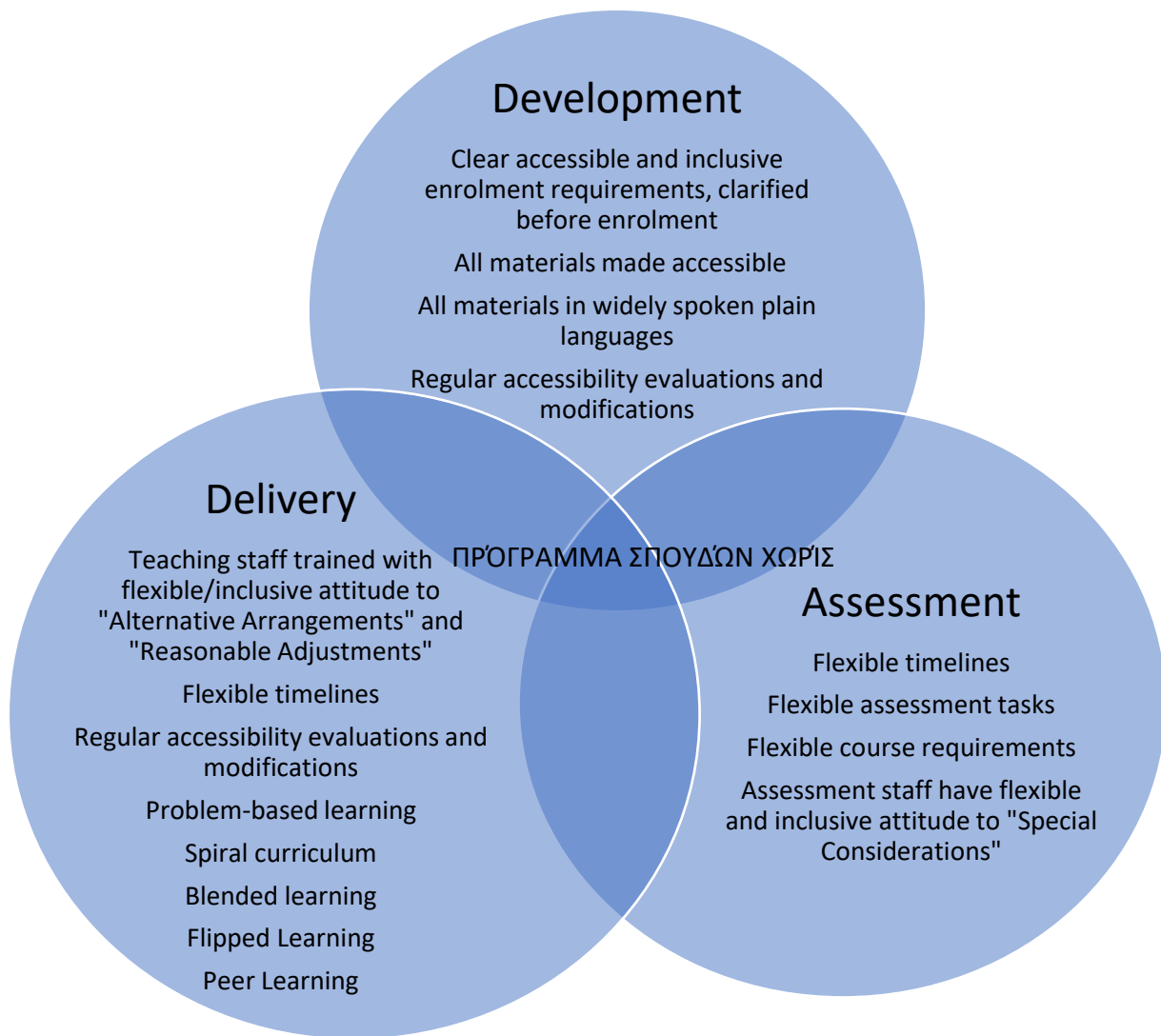
Παράγοντες που μπορεί να δημιουργήσουν εμπόδια στην εκπαίδευση

Σχήμα .2: Εμπόδια στην εκπαίδευση
R.Bailey και R. Sweeney 2022

PRIMAE Σχεδιασμός προγραμμάτων σπουδών χωρίς αποκλεισμούς

Το PRIMAE δημιουργήθηκε σε συνεργασία με ειδικούς σε θέματα εκπαίδευσης και ένταξης ατόμων με αναπηρία. Ο στόχος ήταν να αναπτυχθεί περαιτέρω ο σχεδιασμός προγραμμάτων σπουδών χωρίς αποκλεισμούς με τη χρήση των αρχών του σχεδιασμού χωρίς αποκλεισμούς, του προσβάσιμου σχεδιασμού και των συστάσεων της CRPD για τη δια βίου μάθηση των ατόμων που μπορεί να έχουν αγωνιστεί με την εκπαίδευση ή να έχουν αποκλειστεί από την εκπαίδευση, συμπεριλαμβανομένων των ατόμων με αναπηρία. Το πρόγραμμα σπουδών χωρίς αποκλεισμούς PRIMAE σχεδιάστηκε για να κάνει τη μάθηση ευκολότερη για όλους.

χήμ .3: **PRIMAE Inclusive Curriculum Design**
R Bailey and R Sweeney 2022

Αν λήθηκ ν μέρ ι ό ις έξι ρ κ ικές ρχές γι ο
 χ ι μό ρογρ μμά ων ου ών χωρίς οκλ ι μούς
(Tynan, Willems κ ι James 2013)

Το πρόγραμμα σπουδών PRIMAE Inclusive Curriculum προήλθε από την παιδαγωγική PRIMAE Inclusive Pedagogy,

η οποία πρότεινε αυτόνομη μάθηση με ασύγχρονη επικοινωνία, ένα φόρουμ συζητήσεων, ένα ιστολόγιο και διαδικτυακά σεμινάρια. Τίθενται ερωτήσεις που ελέγχουν την κατανόηση και προκαλούν τους εκπαιδευόμενους μέσω της μάθησης που βασίζεται σε προβλήματα.

Το PRIMAE βασίζεται σε ένα σπειροειδές πρόγραμμα σπουδών με τρεις βασικές αρχές:

1. Κυκλική: Οι μαθητές θα πρέπει να επιστρέφουν στο ίδιο θέμα αρκετές φορές κατά τη διάρκεια της εκπαιδευτικής τους διαδρομής. Τα μαθήματα θα πρέπει να συνδέονται μεταξύ τους ξεκινώντας με το Inclusive Activator, στη συνέχεια με το Leader, το Coach, το Tutor, το Assessor και τέλος με το IQA.
2. Αύξηση του βάθους: Κάθε φορά που ένας μαθητής επιστρέφει στο θέμα θα πρέπει να το μαθαίνει σε βαθύτερο επίπεδο και να το διερευνά με μεγαλύτερη πολυπλοκότητα.
3. Προηγούμενη γνώση: Οι προηγούμενες γνώσεις των μαθητών θα πρέπει να αξιοποιούνται όταν επιστρέφουν σε ένα θέμα, έτσι ώστε να χτίζουν από τις βάσεις τους και όχι να ξεκινούν από την αρχή.

Το ανεστραμμένο πρόγραμμα σπουδών στο PRIMAE έχει δύο σημαντικές αρχές:

1. Οι μαθητές εισάγονται στο περιεχόμενο στο σπίτι.
2. Οι μαθητές αναπτύσσουν ιδέες σε διδακτικές συνεδρίες.

Με αυτή την προσέγγιση μικτής μάθησης, η πρόσωπο με πρόσωπο αλληλεπίδραση αναμιγνύεται με την ανεξάρτητη μελέτη μέσω μιας προσβάσιμης πλατφόρμας, της συνομιλίας και ενός φόρουμ εκπαιδευομένων. Σε ένα συνηθισμένο σενάριο ανεστραμμένης τάξης, οι εκπαιδευόμενοι μπορεί να παρακολουθούν προηχογραφημένα βίντεο στο σπίτι και στη συνέχεια να συμμετέχουν σε διδακτικές συνεδρίες με ερωτήσεις και τουλάχιστον κάποιες γνώσεις υποβάθρου.

Το πρόγραμμα σπουδών PRIMAE Inclusive Curriculum ενσωματώνει τη μικτή μάθηση χρησιμοποιώντας δύο βασικές αρχές:

1. Οι μαθητές που μπορούν να μοιράζονται πληροφορίες και να εργάζονται με άλλους μαθητές άμεσα σε ένα συνεργατικό περιβάλλον έχουν μια πιο εμπλουτισμένη μαθησιακή εμπειρία. Η λειτουργία συνομιλίας με άλλους μαθητές στην πλατφόρμα αποτελεί ουσιαστικό μέρος της μάθησης στο πρόγραμμα σπουδών χωρίς αποκλεισμούς.
2. Η συνεργασία μεταξύ μαθητών και διδασκόντων μπορεί να βελτιωθεί εάν οι ομαδικές δραστηριότητες βασίζονται σε πληροφορίες που συλλέγονται από διαδικτυακές πηγές ή μαθήματα. Η έρευνα σχετικά με το υλικό του προγράμματος σπουδών διεξάγεται διαδικτυακά και μέσω του Φόρουμ

Μαθητών.

Πρόγραμμα μθημάτων **PRIMAE** χωρίς αποκλειμούς

Το πρόγραμμα σπουδών του PRIMAE ανταποκρίνεται στις απαιτήσεις του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων στα επίπεδα 2 έως 5 με τα ακόλουθα μαθήματα:

Ενεργοποιητής χωρίς αποκλεισμούς - για τη συμμετοχή ατόμων με αναπηρία ή λιγότερες ευκαιρίες για να ξεκινήσουν τη μάθηση,
Inclusive Leader - για την καθοδήγηση δραστηριοτήτων για άτομα με αναπηρία ή λιγότερες ευκαιρίες,
Inclusive Coach - για την προπόνηση ατόμων με αναπηρία ή λιγότερες ευκαιρίες,
Inclusive Tutor - για την εκπαίδευση ατόμων με αναπηρία ή λιγότερες ευκαιρίες,
Αξιολογητής - να αξιολογεί τη μάθηση με τρόπο χωρίς αποκλεισμούς,
Διασφάλιση ποιότητας - για να διασφαλιστεί η ποιότητα της εκπαίδευσης χωρίς αποκλεισμούς.

Τα μαθήματα χωρίζονται σε πέντε ενότητες με εκπαιδευτικό στόχο τουλάχιστον 30 λεπτά ανά ενότητα:

Ενότητα 1: Ο δρόμος των πολεμικών τεχνών παρέχει μάθηση σχετικά με την ιστορία και τη φιλοσοφία πίσω από τις πολεμικές τέχνες και τον τρόπο με τον οποίο μπορούν να χρησιμοποιηθούν για την εμπλοκή και την ενδυνάμωση ατόμων με λιγότερες ευκαιρίες.

Ενότητα 2: Ρόλοι διερευνά τα επαγγελματικά και προσωπικά όρια στην ενταξιακή εκπαίδευση.

Ενότητα 3: Ευθύνες ενθαρρύνει τον προβληματισμό σχετικά με τις επαγγελματικές και προσωπικές ευθύνες στην ενταξιακή εκπαίδευση και προπόνηση, καθώς και τα ανθρώπινα δικαιώματα.

Η ενότητα 4: Υγεία και ευημερία δίνει στους εκπαιδευόμενους τη δυνατότητα να διερευνήσουν την έννοια του υγιεινού τρόπου ζωής και τον τρόπο με τον

οποίο μπορούν να υποστηριχθούν οι άνθρωποι για να τον επιτύχουν.

Η Ενότητα 5: Πολεμικές Τέχνες χωρίς αποκλεισμούς παρέχει βαθιά μάθηση σχετικά με την έννοια της ένταξης, τον τρόπο με τον οποίο μπορεί να επιτευχθεί η ένταξη και τον αντίκτυπο της προπόνησης χωρίς αποκλεισμούς στη ζωή των ατόμων με λιγότερες ευκαιρίες.

Η μάθηση σε κάθε ενότητα παρέχεται σε δύο επίπεδα:

Η βαθμίδα 1 του μαθησιακού υλικού βασίζεται στην ανεστραμμένη και αυτόνομη, αυτοκατευθυνόμενη μάθηση.

Η βαθμίδα 2 χρησιμοποιεί εμπλουτισμένη, ανεστραμμένη και μικτή μάθηση.

Και οι δύο βαθμίδες αντιστρέφουν τον παραδοσιακό τρόπο μάθησης για να καταστήσουν το PRIMAE πραγματικά καθοδηγούμενο από τον μαθητή. Οι ενότητες Φόρουμ και Συνομιλίας στις βαθμίδες επιτρέπουν τη συνεργατική μάθηση σύμφωνα με την ηλεκτρονική μάθηση 2.0, έτσι ώστε, στο PRIMAE, ο μαθητής να γίνεται το επίκεντρο της προσοχής.

Τ χ ν ο λ ο γ ί   χ ω ρ ί ς   ο κ λ ι μ ο ύ ς

Στην πλατφόρμα Microsoft Azure έχει δημιουργηθεί μια προσαρμοσμένη διεπαφή χρήστη, η οποία περιέχει όλο το εκπαιδευτικό υλικό, συμπεριλαμβανομένων των διαφανειών, των αρχείων PDF και του Moodle. Η πλατφόρμα επιτρέπει στους χρήστες να έχουν πρόσβαση στις πληροφορίες χρησιμοποιώντας αναγνώστες οθόνης και άλλες τεχνολογίες που έχουν σχεδιαστεί για τη βελτίωση της προσβασιμότητας.

Τόσο ο δικτυακός τόπος PRIMAE όσο και η προσβάσιμη πλατφόρμα ηλεκτρονικής μάθησης χωρίς αποκλεισμούς επιτρέπουν την προσαρμογή της προσβασιμότητας στην οθόνη, συμπεριλαμβανομένου του μεγέθους και του τύπου του κειμένου, του χρώματος και της αντίθεσης. Το κείμενο μπορεί να προβληθεί με οπτικό οδηγό ή μαρκαδόρο που επιτρέπει την ευκολότερη ανάγνωση του κειμένου. Τα βίντεο μπορούν να σταματήσουν, οι σύνδεσμοι μπορούν να επισημανθούν και το κείμενο που είναι φιλικό προς τη δυσλεξία μπορεί να χρησιμοποιηθεί για να βοηθήσει τον εκπαιδευόμενο, όλα αυτά με το πάτημα ενός κουμπιού. και να διασφαλίσουν την προσβασιμότητα για άτομα με προβλήματα όρασης και ακοής.

Η μάθηση παρουσιάζεται με τη μορφή κειμένου, ήχου, βίντεο και κινούμενων σχεδίων για να καλύψει τις ανάγκες ενός ευρέος φάσματος μαθητών και να εξασφαλίσει την προσβασιμότητα για άτομα με προβλήματα όρασης και ακοής, ενώ παράλληλα διευκολύνει τη μάθηση παρέχοντας τις ίδιες πληροφορίες σε διαφορετικές μορφές.

Τα σύγχρονα εργαλεία χρησιμοποιούνται για τη δημιουργία ενός συμμετοχικού περιβάλλοντος και περιλαμβάνουν μια επιλογή ζωντανής συνομιλίας για ομάδες μάθησης μεταξύ ομοτίμων, τηλεδιασκέψεις και ζωντανή υποστήριξη από τους καθηγητές και τους αξιολογητές. Οι εκπαιδευόμενοι μπορούν να σημειώνουν ιδέες σε μια ενσωματωμένη εφαρμογή σημειώσεων και να απαντούν σε ερωτήσεις που μπορούν στη συνέχεια να επανεξεταστούν από τους συμμαθητές, τους καθηγητές και τους αξιολογητές.

Π ρ ι κ ι κ ή γ λ ώ

Το περιεκτικό υλικό έχει συνταχθεί σε απλή αγγλική γλώσσα και έχει μεταφραστεί στις άλλες τέσσερις γλώσσες των εταίρων: ιταλικά, γαλλικά, σουηδικά και ελληνικά. Για να εξασφαλιστεί ευρύτερη εμβέλεια και να καλυφθούν οι 5 πιο διαδεδομένες γλώσσες στην ΕΕ, προστέθηκαν τα γερμανικά και τα ισπανικά.

Όλα τα βίντεο και τα κινούμενα σχέδια διαθέτουν κλειστές λεζάντες πάνω από πλαίσια κειμένου υψηλής αντίθεσης, οι οποίες μεταφράζονται αυτόματα από την Τεχνητή Νοημοσύνη με βάση τη διεύθυνση IP του μαθητή, ώστε η γλώσσα να μπορεί να αλλάξει ανάλογα με τις ανάγκες του μαθητή. Οι κλειστές λεζάντες και όλο το υπόλοιπο εκπαιδευτικό υλικό έχουν προσαρμοστεί ώστε να μπορούν να διαβαστούν από ένα πρόγραμμα ανάγνωσης οθόνης για άτομα με προβλήματα όρασης ή ακοής.

Inclusive by Design

Οι ενότητες μάθησης χρησιμοποιήθηκαν με το PowerPoint για να δημιουργηθούν απλοποιημένες και χωρίς αποκλεισμούς. Οι Ενότητες χρησιμοποίησαν πέντε έντονα χρώματα που θα μπορούσαν να γίνουν εύκολα αντιληπτά από ορισμένα άτομα με κάποια προβλήματα όρασης, αλλά έλαβαν επίσης υπόψη τα άτομα με αυτισμό.

Κάθε μία από τις πέντε ενότητες μάθησης χρησιμοποίησε ένα από τα πέντε έντονα χρώματα σε όλες τις βαθμίδες και το σπειροειδές πρόγραμμα σπουδών της μάθησης για να δημιουργήσει μια θεματική διαδρομή και να διευκολύνει την παρακολούθηση της μάθησης.

Do, Dao, Tao ή "Ο Δρόμος" είναι το ταξίδι της δια βίου μάθησης ενός πολεμιστή. Ο Δρόμος χρησιμοποιήθηκε για την ανάδειξη ενός οπτικού χάρτη κάθε μαθήματος με τη χρήση των πέντε χρωμάτων, ώστε οι μαθητές να μπορούν να αναγνωρίζουν πού βρίσκονται στο μάθημα, ενώ άλλοι μαθητές μπορούσαν να χρησιμοποιήσουν έναν χάρτη κειμένου που θα μπορούσε να διαβαστεί από ένα πρόγραμμα ανάγνωσης οθόνης.

Για την αναπαραγωγή της διαδικασίας της σωματικής δραστηριότητας, κινούμενα σχέδια και βίντεο με άτομα με αναπηρία και λιγότερες ευκαιρίες ενσωματώθηκαν στις ενότητες ως προθέρμανση στην αρχή κάθε ενότητας και ως χαλάρωση στο τέλος. Τα Warmups σχεδιάστηκαν για να προετοιμάσουν τους ανθρώπους να μάθουν, και τα Cooldowns αναπτύχθηκαν για να ενθαρρύνουν τον προβληματισμό και την ανασκόπηση.

Τα υλικά της βαθμίδας 1 προωθούσαν την έρευνα και την κριτική σκέψη που επέτρεπαν στους ανθρώπους να ελέγχουν και να αμφισβητούν τις γνώσεις τους. Το υλικό της βαθμίδας 2 ενθάρρυνε τη βαθύτερη μάθηση και την περαιτέρω έρευνα και η Γνώση παρείχε σε βάθος γνώσεις για κάθε μία από τις Ενότητες.

Η συνομιλία και το φόρουμ με συντονιστή επέτρεπαν στους μαθητές να επικοινωνούν απευθείας με άλλους μαθητές ή να επικοινωνούν με ομάδες μαθητών για να συζητήσουν ένα θέμα σε μεγαλύτερο βάθος. Οι διδάσκοντες και οι αξιολογητές μπορούσαν να επικοινωνήσουν άμεσα ή να συμμετάσχουν σε επαγγελματικές συζητήσεις στο φόρουμ.

Όλοι οι διδάσκοντες και οι αξιολογητές έπρεπε να περάσουν από όλη τη διαδικασία μάθησης PRIMAE από τον ενεργοποιητή στον διδάσκοντα, τον αξιολογητή και τον IQA για να κατανοήσουν πλήρως τη διαδικασία μάθησης και αξιολόγησης.

Συμπέρασμα

Μαζί, ο προσβάσιμος σχεδιασμός του προγράμματος σπουδών και ο σχεδιασμός του προγράμματος σπουδών χωρίς αποκλεισμούς μπορούν να άρουν αποτελεσματικά ορισμένα από τα εμπόδια στην εκπαίδευση. Με τη χρήση μιας μεθοδολογίας σχεδιασμού προγραμμάτων σπουδών χωρίς αποκλεισμούς και προσεγγίσεων συστημικής σκέψης, μια ομάδα σχεδιαστών με νευροδιαφοροποιήσεις μπορεί να δημιουργήσει ένα πρόγραμμα σπουδών χωρίς αποκλεισμούς που να είναι όσο το δυνατόν πιο προσβάσιμο σε όσο το δυνατόν περισσότερους ανθρώπους.

Επικοινωνήστε μαζί μας

Ηλεκτρονικό ταχυδρομείο: ceo@ikkaido.com

Τηλέφωνο: +447446 503082

Twitter: https://twitter.com/Ikkaido_MA

Facebook: <https://www.facebook.com/IkkaidoEU/>

Instagram: <https://www.instagram.com/ikkaido/>

Νομική αποποίηση ευθυνών

Το έργο χρηματοδοτήθηκε από την Ευρωπαϊκή Ένωση μέσω του προγράμματος ERASMUS+. Η υποστήριξη της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για την παραγωγή της παρούσας έκδοσης δεν συνιστά έγκριση του περιεχομένου, το οποίο αντικατοπτρίζει τις απόψεις μόνο των συγγραφέων, και η Επιτροπή δεν μπορεί να θεωρηθεί υπεύθυνη για οποιαδήποτε χρήση των πληροφοριών που περιέχονται σε αυτό.

Πνευματικά δικαιώματα Ikkaido Ltd C 2019

PRIMA E

Χρηματοδοτείται
από το
πρόγραμμα
Erasmus+ της
Ευρωπαϊκής
Ένωσης